

Aloite päivystysasiakkaiden asiakasmaksun kohtuullistamisesta
6021/02.05.00.03/2022

Yhtymähallitus 10.10.2022 § 202

Lisätiedot	Toimialuejohtaja Jarmo Kukkonen jarmo.kukkonen@siunsote.fi Puh. 013 330 4535
Päätösehdotus	Toimitusjohtaja Pirskanen Ilkka: Yhtymähallitus vastaa Päivi Ainaston ym. tekemään aloitteeseen, että se katsoo nykykäytännön asiakasmaksuissa päätöksensä § 276/20.12.2021 mukaisesti olevan tarkoituksen mukainen.
Päätös	Hyväksyttiin.
Selostus	<p>Yksilöasiaoiden jaoston puheenjohtaja Päivi Ainasto sekä muut jaoston jäsenet ovat lähettäneet Siun soten hallitukselle kirjelmän, jossa todetaan, että hallituksen on kiireellistä käsitellä ja linjata päivystyksessä odottamiselle kohtuullisena pidettävä aikaraja, minkä jälkeen päivystyksen asiakkaalta ei peritä maksua tai sitä kohtuullistetaan. Edelleen kirjelmässä esitetään linjattavaksi, miten menetellään, jos asiakas on saanut osahoidon (esim. laboratorionkokeiden ottaminen), mutta ei varsinaista hoitoa kohtuullisessa ajassa.</p> <p>Esitystään Ainasto ym. perustelevat sillä, että pitkästä odotusajasta johtuen asiakkaat mahdollisesti kotiutuvat omasta aloitteestaan kun eivät jaksakaan tai kykene odottamaan vastaanotolle pääsyä. Tällaisista käynneistä aiheutunut asiakasmaksu koetaan kohtuuttomaksi. Kyseisistä tapauksista on tullut asioita yksilöasiainjaoston käsiteltäväksi.</p> <p>Yhtymähallitus on päättänyt yhteispäivystyksen asiakasmaksuista § 276/20.12.2021 seuraavasti: ”Poliklinikkamaksu on 41,80 € /käynti. Alle 18-vuotiaiden käynnit ja sosiaalipäivystyksen käynnit ovat maksuttomia ympäri vuorokauden.” Asiakasmaksu perustuu asetukseen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista, ja yhtymävaltuusto on linjannut että asiakasmaksut kerätään valtakunnallisesti määritellyn enimmäistaksan mukaisesti soveltuvien osin.</p> <p>Yhtymähallitus on päättänyt em. asiakasmaksuista päättäessään, että Siun sotessa terveydenhuollon tasasuuruksia maksuja voidaan alentaa, jos maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteutumista. Maksualennuksen hakemisesta on tietoa jokaisessa laskussa ja www-sivuilla kohdassa asiointi => maksuvaikeudet. Lisätietoa asiasta saa myös</p>

soittamalla laskussa näkyvään asiakasmaksupalvelun puhelinnumeroon. Palvelun viivästyminen ei ole mukana kyseisissä perusteissa.

Ainaston ym. tekemän esityksen vaikutuksia arvioitaessa, on ennakoitu että odotusajan pituuden mukaan porrastetut asiakasmaksut aiheuttaisivat päivystyksessä työskenteleville terveydenhuollon ammattihenkilöille sekä (päivystyksen ja asiakasmaksupalvelujen) sihteereille lisätöitä johtuen odotusajan seurannasta, lisääntyvästä tilastoinnista ja sen korjaamisesta. Lisäksi on huomioitava, että mikäli yhteispäivystyksen asiakasmaksuja lähdetäisiin porrastamaan tai kohtuullistamaan yleisillä kriteereillä, samaa logiikkaa olisi tarpeen yhdenmukaisuushahmotuksen osalta toteuttaa suhteessa kaikkiin Siunsoten palveluihin, joista peritään asiakasmaksua, niiltä osin kuin palveluiden toteuttamiseen mahdollisesti tulee viivettä. Tämä aiheuttaisi kaikelle toiminnan operatiiviselle tarkoituksenmukaiselle järjestämiselle kestäättömiä haasteita, sillä tuolloin ei olisi lähtökohtaisesti enää johtoajatuksena se, että tarvittaessa resurssia priorisoidaan suurimman ja kiireellisemmän tarpeen mukaan pelkän etukäteen annetun ajanvarausharkinnan sijasta (päivystyksessä kiireellisten potilaiden hoito ohittaa ei-kiireellisten hoidon triage-luokituksen mukaisesti). Viivästymisperusteen aiheuttamia teoreettisia tulonmenetyksiä ei tähän vastineeseen Siunsote -mittakaavaisesti voi arvioida.

Huomiona todetaan, että sinänsä palvelun laatu- ja näkökulmasta on tärkeää, että palvelut pystytään toteuttamaan niin hyvin ennalta-arvioidun mukaisina kuin on mahdollista ja kohtuullisessa ajassa. Tähän vaikuttavat kuitenkin monet eri tekijät (ml. vastaanottoa edellyttävät tutkimukset), joiden kokonaisvaikutus ratkaisee yksittäisen potilaan odotusajan vastaanotolle pääsyssä.

Edellä olevaan viitaten näemme yhteispäivystyksen asiakasmaksuissa nykyjärjestelyn (yhtymähallitus § 276/20.12.2021) edelleen tarkoituksen mukaisena.